VIEŢUITOARE DIN ZONELE UMEDE Volumul 2 - Mamifere

Enciclopedia copiilor

MINISTERUL MEDIULUI

Direcția Generală pentru Managementul Apelor Direcția Amenajare și Protecția Apelor Compartimentul Protecția Apelor și Cooperare Internațională

> București Iunie 2009

Introducere

Acest volum al Enciclopediei copiilor vă prezintă mamifere din zonele umede ale bazinului Dunării.

Zonele umede sunt întinderi de bălţi, mlaştini, permanente sau temporare, stătătoare sau curgătoare. Este important să le protejăm, deoarece acolo trăiesc multe vieţuitoare.

Cea mai mare zonă umedă din România și din Europa este Delta Dunării.

În această broşură, veţi descoperi vieţuitoare interesante, despre care voi, copiii, puteţi afla lucruri noi. Este important să le cunoaştem şi să le protejăm.

Bun venit în lumea lor fascinantă!

CASTORUL EUROPEAN - Castor fiber*

MOCANU STEFANIA CRISTINA

Deşi la noi în ţară castorii au fost declaraţi specie dispărută încă de acum peste 180 de ani, din cauza vânătorii excesive, aceste mamifere au început să apară în lunca Mureşului şi pe râul Olt, fiind o specie protejată de lege. Sunt mamifere rozătoare, de talie mare, bune înotătoare şi adevăraţi "ingineri". Construiesc, cu o măiestrie uimitoare, adevărate baraje şi adăposturi din lemn, pietre de râu şi pământ. Lucrând în comun, rod copacii de pe malurile râurilor.

^{* -} denumirea în limba latină

VIDRA - Lutra lutra

Vidra trăiește în apele curgătoare, stătătoare, cât și în Delta Dunării. Are corpul lung, picioare cu degete prinse într-o membrană înotătoare, capul turtit, botul gros, urechi mici și coadă groasă la bază, fiind adaptată perfect pentru înot. Se hrănește cu pești, păsări, mamifere de apă, raci, moluște, precum și larve de insecte. În apă se simte cel mai bine, fiind deosebit de agilă. Își construiește vizuina în maluri foarte înalte, cu intrarea sub nivelul apei și guri de aerisire. În general, vidra naște 2 până la 4 pui. Poate trăi și 18 ani. Nu are dușmani, în afară de om. Este o specie pe cale de dispariție în România, fiind protejată de lege.

NURCA - Mustela lutreola

O întâlnim pe lângă râurile repezi de munte, sau prin preajma râurilor mari, cu iarbă bogată pe maluri. Rareori, apare și pe malurile cu iarbă înaltă ale bălţilor. Vânător dibaci și bun înotător - se hrăneşte în special cu peşti. Este o specie pe cale de dispariţie în România, fiind protejată de lege.

CHIŢCANUL DE APĂ - Neomys fodiens

Trăiește pe lângă râurile limpezi, marginile de iazuri cu ierburi înalte și în Delta Dunării. Este un bun înotător, la suprafața apei, dar, deseori, se și scufundă, după care iese pe uscat. Se adăpostește în galerii subterane, pe care le sapă în maluri, deasupra nivelului apei, dar și în scorburile trunchiurilor arborilor de pe mal. Permanent înfometat, consumă peștișori și broaște. Din cauza neglijenței oamenilor, specia este pe cale de dispariție în țara noastră, fiind întâlnite rar grupuri mici și izolate. De aceea, chiţcanul de apă este o specie protejată de lege.

SOBOLAN DE APĂ - Arvicola terrestris

Mamifer cu o greutate de aproximativ 300 grame și o lungime ce poate atinge 18 cm, șobolanul de apă trăiește pe marginea lacurilor și râurilor de șes, cu multă vegetație, dar și în lunci, livezi, fânețe și pășuni. Se hrănește cu plante verzi, fiind activ atât ziua, cât și noaptea. Sapă galerii complicate, ce ajung până la 80 metri lungime.

BIZAM - Ondatra zibethica

Bizamul este cel mai mare şobolan din România, total dependent de apă și adaptat vieții acvatice. Se hrănește cu muguri, lăstari, fructe, plante acvatice și, mai rar, pești, raci, scoici. Este activ noaptea. Îl întâlnim de-a lungul fluviului Dunărea, în Delta Dunării, pe râurile Prut și Siret. Se retrage în galerii săpate în maluri, cu ieșiri în apă și pe uscat. Este originar din America de Nord.

LUPUL - Canis lupus

MOCANU STEFANIA CRISTINA

Animale de pradă, lupii trăiesc în Delta Dunării şi zonele subcarpatice. Adulţii pot atinge peste 2 metri lungime şi 30-50 kilograme, uneori depăşind 70 de kilograme. Lupii au blana de culoare cenuşie - în zonele temperate, vara, blana devine mai închisă la culoare şi iarna, mai deschisă. Lupii au rolul de a păstra echilibrul natural din zonele unde sunt răspândiţi, deoarece animalele bolnave şi slabe le cad deseori pradă. În general, atacă cerbi, mistreţi, iepuri, animale domestice. Urmăreşte prada ce îi scapă şi nu are duşmani, în afară de om. Este foarte rezistent la efort (poate parcurge într-o noapte şi 40 km) şi are simţurile foarte dezvoltate. Este o specie pe cale de dispariţie în România, fiind protejată de lege.

PISICA SĂLBATICĂ - Felix silvestris

MOCANU STEPANIA CRISTINA

Pisica sălbatică este o felină carnivoră, cu o blană deasă și călduroasă. Ajunge până la 10 kg și 80 cm lungime. În România, pisica sălbatică trăiește în Delta Dunării și zonele muntoase, cu păduri dese. Este un animal carnivor, ce vânează, în amurg, rozătoare mici, iepuri, păsări. Atacă brusc, prin surprindere, după ce se apropie cu șiretenie de pradă. Pisicile bătrâne atacă și iezii de căprioară. Niciodată, pisica sălbatică nu urmărește prada care i-a scăpat. Naște, în scorburi de copaci, sau în crăpături de stâncă, o dată pe an, 3 până la 6 pisoi. Poate ajunge și până la vârsta de 15 ani.

VULPEA - Vulpes vulpes

Întâlnim vulpea în Delta Dunării, păduri, pe cîmp, sau în zonele cu bălţi. Este un mamifer carnivor, ce se hrăneşte cu şoareci, iepuri, ouă, păsări sălbatice şi domestice, insecte, dar şi fructe de livadă şi pădure. La vânătoare, se bazează pe simţurile bine dezvoltate, îndeosebi auzul. Deseori, când îşi pândeşte prada, păsările - îndeosebi coţofenele şi gaiţele - o dau de gol. Îşi face vizuina, construită din galerii etajate, cu mai multe ieşiri, în gropi sau maluri nisipoase. Vizuina se transmite din generaţie în generaţie şi atinge uneori 50-60 m lungime. Aici, naște 3 până la 6 pui. Poate trăi până la 12 ani.

MISTREŢUL - Sus scrofa

Cu o greutate de până la 350 kg, mistreţul este un mamifer foarte puternic. Îl întâlnim în Delta Dunării, în pădurile montane şi în cele din zona de deal. Este un animal de noapte, omnivor - consumă rădăcini, ferigi, ghindă, ciuperci, dar şi melci, şoareci, şopârle, păsări, pui de iepuri, insecte. Are auzul şi mirosul foarte bine dezvoltate, în schimb văzul este slab. Femela naște, într-o groapă, 4-10 purcei, care au o blană cafenie cu dungi gălbui. Mistreţii trăiesc în grupuri şi se deplasează în funcţie de hrană sau adăpost. În iernile foarte grele, pot muri, însă, de foame. Ajung uneori până la vârsta de 30 de ani.

Bibliografie:

Călăuză în lumea plantelor și animalelor (Ghid ilustrat)

Editura Ceres - Bucuresti, 1985

Prof. Dr. Constantin PÂRVU Dr. Stoica GODEANU Ing. Laurenţiu STROE

Ilustrații: Mircea ŞERBAN

Felicia IONESCU Valeria PAULIAN Marilena NEGREA

Cartea roșie a vertebratelor din România

Curtea Veche - București, 2005

Academia Română Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa"

Editori: Acad. Nicolae BOTNARIUC
Dr. Victoria TATOLE

Zoologia vertebratelor

Editura Didactică și Pedagogică - București, 1983

Prof. Univ. Dr. Traian CEUCA Conf. Univ. Dr. Niculai VALENCIUC Lector univ. Dr. Alexandrina POPESCU

Atlas zoologic

Editura Didactică și Pedagogică - București, 1979

Prof. Univ. Dr. Doc. Constantin BOGOESCU Prof. emerit Alexandru DABIJA Prof. emerit Emil SANIELEVICI

Ilustraţia: Ion TOMA Virgil JANSEN

Desene realizate de copiii:

Cristina Ștefania Mocanu, Școala Gimnazială nr. 28 "M. Eminescu", Galați - Castorul, lupul, pisica sălbatică și mistrețul

Marian Creţu, clasa a VII-a A, Școala cu cls. I-VIII Nr. 6 "Mihai Viteazul", Feteşti, judeţul Ialomiţa - *Vulpea*

Veronica Anastasia Onuţ, clasa a VI-a C, Şcoala cu cls. I-VIII nr. 6 "Mihai Viteazul" - Feteşti, judeţul Ialomiţa - Vidra

Enciclopedia "Vieţuitoare din zonele umede, Volumul 2 - Mamifere" este realizată de Ministerul Mediului, prin Direcţia Generală pentru Managementul Apelor - Direcţia Amenajere şi Protecţia Apelor, în cadrul activităţilor de conştientizare a copiilor privind importanţa cunoaşterii şi protejării ecosistemelor acvatice.

Versiunea electronică a enciclopediei poate fi citită pe www.mmediu.ro - secțiunea "Pagina copiilor".

Mulţumim cadrelor didactice şi elevilor şcolilor generale din Galaţi şi Feteşti, care au realizat unele desene, special pentru această broşură.

Școlile menționate au fost implicate în desfășurarea proiectului educațional "cartea Dunării albastre", ca materie opțională de studiu

Pentru a cunoaște și alte viețuitoare din zonele umede, vă recomandăm broșura "Viețuitoare din zonele umede, Volumul 1 - Pești și păsări" (publicată pe www.mmediu.ro - secțiunea "Pagina copiilor").

MINISTERUL MEDIULUI

Direcția Generală pentru Managementul Apelor Direcția Amenajare și Protecția Apelor Compartimentul Protecția Apelor și Cooperare Internațională

> București Iunie 2009

English Summary

This educational booklet "Living Beings from the Wetlands, Volume 2 – Mammals" is written and designed within the Ministry of Environment, General Directorate for Water Management – Water Protection and Planning Directorate. It is a part of the children raising awareness activities, regarding the importance of the aquatic ecosystems knowledge and protection.

By reading this booklet, children will be able to find out more about these mammals, their habits and habitats.

Mammals, such as the wolf, fox, European beaver, wildcat, otter, mink and others are presented to the children in an understandable manner.

In order to actively involve children in illustrating this booklet, we have organised a drawing contest in schools situated along the Romanian Danube river.

After the sellection process, 6 drawings have been selected from 2 schools situated in Galati (school no. 28 "M. Eminescu") and Fetesti (school no. 6 "Mihai Viteazul").

These 2 schools, among other 20 situated along the Romanian Danube river, were involved in the educational project "The Blue Danube Book" – the Romanian version of "The Danube Box" project, initiated by the International Commission for the Protection of the Danube River (ICPDR).

We would like to thank to all the teachers and pupils, who send us their drawings, especially for this educational booklet.

GOVERNMENT OF ROMANIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT
General Directorate for Water Management
Water Protection and Planning Directorate
Water Protection and International Co-operation Compartment
Bucharest
June 2009

Broşură editată cu sprijinul

Asociația Parteneriatul Global al Apei din România - GWP România este structura la nivel național, parte a Global Water Partnership din Regiunea Central și Est-Europeană (GWP-CEE), care cuprinde 8 țări dunărene și cele 4 țări baltice.

La rândul ei, regiunea GWP-CEE face parte din Global Water Partnership - GWP, alături de alte 13 regiuni, care practic acoperă aproape întregul glob pământesc.

Mai multe informații despre GWP-România puteți afla pe site-ul www.GWP-Romania.ro, despre GWP-CEE, pe site-ul www.GWPCEEForum.org, iar despre GWP pe site-ul www.gwpforum.org.